

annak a helyiségnek külső falán most ez a fölírás diszlik:

VEGYESKERESKEDÉS ÖZV. GALOTTI MIKSÁNÉ

A boltból egy ajtó vezet a harmadik szobába, innen egy ajtó újabb helyiségbe, amely Dugonics idejében konyha volt, most pedig szoba. Az egész lakás alatt hatalmas pince volt, amelyet azonban homokkal eltöltöttek. Érdekes végül, hogy a még három hónapig fennálló üzlet kitűnő és igazán aktuális „irodalmi” cégért talált: az ajtó mellett egy fatáblán ugyanis Dugonicsnak rosszul lefestett szegedi szobra diszeleg, alatta e fölirással: *Dugonics András*hoz.

A ház sárgis faláról egyre hull a gyöngye, vékony vakolat. *Dugonics* András egykori lakását részint lakásnak, részint üzletnek most özvegy *Galotti* Miksáné bérl. A nagy idők és a nagy ember emlékét a *Dugonics*-utcára néző falon csak egy kifakult, fősvényen egyszerű tábla hirdeti. Ez:

E HÁZBAN SZÜLETETT,
ÉLT ÉS HALT MEG
DUGONICS ANDRÁS
1740—1818.

A ház lebontásakor ezt a táblát a mostani tulajdonos, *Nyilassy* Gusztáv át fogja adni *Gádl* Endre dr kulturálisnak. Azt mondják, hogy az épülendő polgári leányiskola falán fogják elhelyezni.

Kézai Simon.

A turisták katasztrófája.

— Hét halott. —

(*Saját tudósítónktól.*) Már megemlékeztünk arról a nagy lavínakatasztrófáról, amely a Jungfrau környékén történt. Két társaságot, amelyek közül az egyik turistákból, vezetőkből és nőkből, a másik csak turistákból állt, hatalmas lavinatömeg temetett mag alá. Hét ember a halálát lelta a katasztrófánál és öten súlyosan megsebesültek. Magáról a katasztrófáról a következő jelentéseket kaptuk:

Hogy történt a katasztrófia.

Interlaken, július 11.

A Jungfrau környékén történt katasztrófia egyike azon eseteknek, amelyek feledhetetlenek maradnak az Alpesek között. Két németországi turista, *Küfler* és *Barthold* már napok óta várták az alkalmat, hogy egy nagyobb turistakirándulást tehessenek a Jungfrauhegyen. De a szakadatlan esőzés és havazás napról-napra hátráltatta a kirándulást, míg tegnap mégis rászánták magukat a turista-utra, dacára annak, hogy a vezetők lebeszélték a merész turistákat.

Másnap reggel korán fölkeltek és elindultak a hegyvasút állomása felé. A vezetők *Borgener* Sándor és két fia, azonkívül *Brabant* Frigyes voltak. Alig értek az állomásra, ismét borulni kezdett, úgy, hogy még két vezetőt vettek maguk mellé. A katasztrófia *Berglhütte* mellett történt este hat órakor. Alig haladtak száz métert, mikor egy hatalmas lavina zuhant feléjük és az egész csapatot maga alá temette. Rögtön utána egy másik ekspedíció indult el. Jöideig nyugodtan haladtak, amikor egyszerre lavinatömeg gördült el mellettük és hármat közülök a szél egypár méternyire magával ragadott, de szerencsére sérülések nem történtek. Időközben az előbbi ekspedíció két tagjának, *Brabant*nak és *Borgener*nek sikerült kiszabadulni a hósról és így, bár súlyosan megsebesülve, elvánszorogni az *eismeeri* állomásra, ahonnan a kórházba szállították őket. *Oettiker* dr kórházi orvos rögtön segélycsapatot szervezett és elindult a többiek megmentésére. A segélycsapatban az orvos felesége is résztvett. Mikor a katasztrófia helyére érkeztek, *Bohren*

és két fia már kiszabadult a hótömeg alól; ők csak könnyű sérüléseket szenvedtek. Ma reggel harminc ember ment a katasztrófia színhelyére, hogy a hullákat elszállítsa.

Az áldozatok.

Kleine-Scheidegg, július 11.

Az eddigi jelentések szerint heten lelték halálukat a lavínakatasztrófánál, köztük a hét német turistán kívül *Borgener* Sándor vezető és fia, *Bohren* Kristóf, *Inebning* Rudolf és *Inebning* Péter. A súlyosan megsebesült vezetők: *Brabant* és *Borgener* az *eismeeri* kórházban a halállal vívódnak.

Kleine-Scheidegg, július 11.

A mai napig a katasztrófia öt áldozatát temették csak el, mert kettőt még mindig nem találtak meg.

A kalocsai pásztorlevél.

— Kihirdeti a Borromeo-enciklikát. —

(*Saját tudósítónktól.*) Egész Európában lecsöndesedett már az a felekezeti villongás, amelyet X. *Pius* pápának nemrégiben kibocsátott, ugynevezett Borromeo-enciklikája keltett. Annál sajnálatosabb, hogy most Magyarországon éled föl a háborúság a katolicizmus s a protestántizmus között. *Várossy* Gyula kalocsai érsek Kalocsáról érkezett távirat szerint július kilencedikéről kelt pásztorlevelében kihirdette az enciklikát. *Várossy* az egyetlen magyar főpap, aki az enciklikát promulgálta. Hir szerint az érsek nyugodtan tehetette a kihirdetést, mert a magyar kormány természetesen hivatalos lépéseket nem tett és talán nem is tehetett az enciklika közlése ellen. Felekezeti villongástól azért kell tartanunk, mert *Zsilinszky* Mihály úgy nyilatkozott, hogy a dolognak beláthatatlan következményei lesznek. *Zsilinszky* szerint a magyar protestántizmus nem fogja eltűrni ezt az inzultust és bármi fog következni, nem lehet felelősségre vonni a protestánsokat, mert ők csak védekezni fognak a támadások ellen.

Bécsből táviratozzák: A külügyminisztériumnak semmi tudomása sincsen arról, hogy *Várossy* Gyula kalocsai érsek a Borromeo-enciklikát kihirdette. A Borromeo-enciklikára külügyi hivatalunkat a németországi lapok híradásai tették figyelmessé. Az enciklikának a protestántizmust sértő kifejezései természetesen kinosan lepték meg a külügyi hivatalt is, különösen azért, mert mindjárt arra gondoltak, hogy a magyarországi protestánsok rekriminálhatnak. *Aehrenthal* gróf külügyminiszter azonban rögtön gyanakodott, hogy az enciklika szövegét a német lapok nem közölték teljes hűséggel és hogy talán az eredetiben enyhébben hangzanak az enciklikának a protestántizmusra vonatkozó részei. Ezért intézkedett, hogy *Széchen* gróf vatikáni nagykövetnek azonnal szerezzék meg az enciklika hiteles szövegét és küldje meg a külügyi hivatalnak. Magától értetődik, hogy amit a közönséges életben „postafordultának” szoktunk nevezni, az a diplomáciában egy heti időt vesz igénybe.

Igy történt aztán, hogy mire megjött Rómából az enciklika hivatalos szövege és ilyenformán meg volt adva a lehetősége annak, hogy a külügyi hivatal afölött határozzon, vajjon tegyen-e lépéseket a Vatikánnal, — mire tehát intézkedése kerülhetett volna sor, a Vatikán már meghátrált. Visszavonta az enciklika sértő részeit és szinte formálisan bocsánatot kért a protestántizmustól. *Aehrenthal* grófra nézve ezzel megszűnt a kérdés kérdés lenni. Amit a Vatikán visszavont, amiatt lépéseket tenni legalább is fölösleges, — mondták a külügyi hivatalban. És ezzel az ügy Ausztria és Magyarországra nézve el volt intézve.

*

A Délmagyarország budapesti tudósítója ma este beszélgetést folytatott *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnökkel, aki a borromei enciklika Magyarországon való kihirdetésének ügyében ezt a szenzációs nyilatkozatot tette:

— Az enciklika kihirdetéséről nincs tudomásom és eddig még nem volt módomban meggyőződni annak valóságáról. Amennyiben a kalocsai érsek a pápai enciklikát kihirdette volna, ezt a leghatározottabban hely-

teleníteném és az esetleges tények fölött nem fogok egyszerűen napirendre térni. Leghatározottabb szándékom, hogy utját vágjam minden kísérletnek, amely a vallásfelekezeti békének megzavarását célozza.

Kinet meghalt.

— Az osztrák repülő-meeting. — Új magassági rekord. —

(*Saját tudósítónktól.*) Az idei nyárnak nagy szerepe jutott az aviatika fejlődésében. Még véget sem értek a budapesti versenyek, már is megkezdődött a betheny-i meeting, ma pedig már Ausztriában szelik a biplánok és monoplánok a levegőt. A francia meetingen *De la Roche* bárónő zuhant le és sebesült meg súlyosan, míg a genti verseny első napján *Kinet*, a nálunk annyira kedvelt pilóta járt szerencsétlenül. A kitűnő aviatikus, mint a késő éjjeli órákban jelentik, belehalt sebeibe.

(*A betheny-i verseny vége.*)

Lezajlott a repülőverseny. Tegnap volt az utolsó nap, amelyen eldőlt az 50 ezer frankos nagy távolsági díj sorsa. Első lett egy *Antoinette*-gép 2591 kilométerrel, míg a *Blériot*-gép 2263 és egy *Fahrman*-rendszerű 1705 kilométert futott be.

Az utolsó órákban tele volt a levegő repülőgépekkel. Az aviatikusok nagy erőfeszítéssel iparkodtak rekordokat javítani. Délután 6 órakor eldőrdült az ágyulövés. Bevégeződött a meeting, már csak az utazási verseny van hátra.

A versenypálya fölött röpködött még *Elies-lagers*, aki föltette magában, hogy leveri *Maraud* tegnapielőtti és *Labouchère* rekordját. Fenomenális eredményt ért el. 382 kilométert 5 óra 32 perc és 6 másodperc alatt tett meg.

Ephrussi utazási díjáért egy egysiku és két kétsiku repülőgép startolt. *Leblanc* *Blériot*-gépen a 22 kilométeres utat 17 perc 14 másodperc alatt futotta be.

Ezzel bezárult a nagy verseny, amely sok új világrekordot állított és az egysiku gépeknek hozott diadalt.

(*Az osztrák meeting.*)

Az osztrák nemzeti első repülő-verseny a délutáni zuhogó eső dacára gyönyörűen folyt le. A verseny első napján igen nagy közönség jelent meg. Az udvar részéről *Rainer* főherceg, *Mária Józefa* főhercegasszony és *Miksa* főherceg jelentek meg. *Kielmannsegg* gróf helytartó és neje is megjelentek a versenyen. A legnagyobb eredményt *Wiesnbach* aviatikus érte el, aki biplánjával nem egész 10 méter magasságban 48 percig és 16 másodpercig volt a levegőben. A magassági versenyben 160 méter magasságot ért el.

(*Kinet lezuhant.*)

Kinet, a budapesti aviatikai meeting kedvelt „légi fiakkere”, aki a terhelési versenyben ötszáz koronáért vitte gépén a budapestieket, vasárnap a genti repülőtéren hat méter magasságból kiugrott gépéből és életveszedelmesen megsebesült. Gentből jelentik, hogy *Kinet* belga aviatikus a vasárnapi repülőversenyen szerencsétlenül járt. Biplánjával fölrepült nagy közönség előtt, amikor egy fordulónál szélroham kapta el a gépét és nekivitte egy hatalmas fának. A gép alsó váza beleakadt a fa koronájába. Ugyanakkor *Kinet* hat méter magasságból kiugrott a gépből és életveszedelmesen megsebesült. A gép darabokra törött.

Kinet belga aviatikus napok óta Gentben tartózkodott, ahol repülési kísérleteket végzett. *Fahrman*-rendszerű gépével gyorsasági és távolsági rekordot akart javítani. Vasárnapra hirdetett fölszállására rengeteg közönség özönlött ki a Gent határában levő repülőtérré.

Kinet három órákor szállt föl. Előbb repülési gyakorlatokat végzett tomboló tetszés mellett. Már közel egy óra hosszat volt a levegőben, amikor hirtelen szélroham egy fához vágta az aeroplánt. A repülőgép megakadt a fa koronájában. *Kinet*, aki nem vesztette el a lélekjelenlétét, ebben a pillanatban kiugrott a motor mellől. A halálugrás szerencsétlenül végződött. Az aviatikus fejével felel esett le, súlyos agyrázkódást szenvedett és vállcsontjait is összetörte. Beszállították egy genti szanatóriumba, ahol estig még nem tért magához.

Amikor az aeroplán a fa koronájába megakadt, a közönség rémülettel és visszafojtott lélekzettel leste a történéseket. Egy pillanatig úgy látszott, mintha *Kinet* kibukott volna a gépből. Csak a baleset megtörténte után tudó-